

Verslag Architectuurraad | 11-4-2019 |

Aanwezig: Olav Loite (VDOD, Topicus), Bram Gaakeer (OCW), Bart Ratgers (CvTE), Dirk Linden (Kennisset), Tom van Veen (SURFmarket), Jacob Hop (saMBO-ICT, Aventus), Arjan Aarnink (CITO), Rimmer Hylkema (GEU, ThiemeMeulenhoff), Mark de Jong (Inholland) en marc Berenschut (Utwente) namens het HORA Architectenberaad, Marc Marc Fleischeuers, Remco de Boer en Bart den Dulk, Henk Nijstad (Bureau Edustandaard/Kennisset).

Gast: Michiel Ooms (secretaris Informatiekamer)

Afwezig m.k.: Gerald Groot Roessink (DUO), Brian Dommissie (Kennisset, adviseur PO-Raad en VO-raad)

Alle hieronder genoemde presentaties staan op
www.edustandaard.nl/architectuurraad/

1. Opening, mededelingen, notulen, agenda

Marc Berenschot (Universiteit Twente, WO) en Mark de Jong (Inholland, HO) nemen namens het Architectenberaad van de HORA deel aan de Architectuurraad. Ze introduceren zichzelf en geven tevens een korte introductie van de HOSA – HO sector architectuur. Jacob Hop geeft aan dat er ook nagedacht wordt over een MORA / MOSA voor het MBO.

De voorgestelde agenda wordt overgenomen. De notulen van 17 januari worden ongewijzigd vastgesteld. Bart Ratgers stelt de 'toekomstvisie FACET' beschikbaar voor verzending aan de leden van de Architectuurraad.

2. Update modularisering

Marc Fleischeuers geeft een update van de voortgang van het project van Bureau Edustandaard.

De Architectuurraad constateert dat modularisering het mogelijk maakt dat processen verschillende invullingen maken en ook op de verschillende architectuurlagen meer vrijheid hebben om door te ontwikkelen. Hier ligt een belangrijke taak van de Architectuurraad om de samenhang te bewaken. Referentie patronen lijken belangrijk om op voorhand enige structuur en logica aan te brengen. Tevens is transparantie en overzicht nodig aan welke processen en bijbehorende architectuur/standaarden wordt gewerkt.

Rimmer Hylkema kaart de complexiteit aan van het begrip 'resultaat' en de interpretatie daarvan, hetgeen ondersteund moet worden door de gekozen modellering. Daarnaast brengt hij in dat REST-uitwisselingen – die in het PO frequent voorkomen - ook opgenomen zullen zijn in de referentie-architectuur. Jacob Hop wil graag dat het MBO ook wordt betrokken. Bart Ratgers schetst de ambitie van FACET voor implementaties in schooljaar 2021 en vraagt zich af hoe zich dat verhoudt tot dit project. Marc Fleischeuers geeft aan dat de planning is om voor de zomer al een uitgewerkte, gereviewde modularisering voor te leggen aan de Architectuurraad. Het is verder aan de 'business' (de proceseigenaren) om hiervan gebruik te maken en eventuele standaardisatie tijdig in gang te zetten. Dit Modulariseringstraject is juist bedoeld om processen meer onafhankelijk (minder verweven rondom dezelfde geïntegreerde standaardenset) van elkaar in eigen (snelle) tempo te kunnen ontwikkelen en implementeren.

Conclusies en advies:

De Architectuurraad is enthousiast over de getoonde voortgang van de traject Modularisering.

Arjan Aarnink, Jacob Hop, Rimmer Hylkema en Bart Ratgers gaan in mei in gesprek met Marc en Remco hierover.

3. Backlog # 28: kaders en richtlijnen voor Governance

Zie de slides van Remco de Boer namens Bureau Edustandaard. Nav. bevindingen in de diverse ROSA-scans heeft Bureau Edustandaard een 5-tal vragen uitgewerkt die inzage geven in welke mate de governance van architectuuronderdelen zijn ingericht. Er vindt enige verdieping plaats van het begrip 'belanghebbende', zijn rol en de overlegstructuren waarin deze deel heeft. Jacob Hop geeft aan dat precies dezelfde vragen werden opgesteld nav. een knelpuntenanalyse van logistieke processen bij een MBO-instelling.

Besluiten & actiepunten:

De Architectuurraad is positief over uitwerking van het backlog item. De opgestelde vragen kunnen toegevoegd worden aan de handreikingen voor de ROSA-scan (zie ROSA-wiki). Er wordt een werkgroepje opgesteld om deze vragen stellend te maken voor het gebruik in een nieuw te creëren ontwerpgebied 'Governance'. Bram Gaakeer, Jacob Hop en Bart Ratgers nemen hieraan deel.

4. Rijksbrede standaarden (beveiliging, toegankelijkheid) en de ROSA

Bram Gaakeer vraagt om Rijksbrede standaarden die wettelijk verplicht worden op te nemen in de ROSA, met werkingsgebied en toepassingsgebied. Voor beveiligingsstandaarden en toegankelijkheid standaarden Voor beide categorieën krijgt de minister van BZK in de wet Digitale Overheid de bevoegdheid deze als verplicht aan te wijzen in een AMvB. De juridische afdeling van OCW (WJZ) heeft gekeken naar het werkingsgebied van deze wet. De scope van die wet voor standaarden (art.3.1^e lid) is heel breed gedefinieerd en daar vallen scholen en onderwijsinstellingen onder.

Er is ruimte gecreëerd (art.3.3^e lid) om een nadere scope bij AMvB te bepalen, maar dat kan alleen als er een heel sterk verhaal onder ligt.

Het OCW standpunt is dat de standaarden verplicht zijn voor bekostigde scholen, tenzij er een heel sterk verhaal is om ze uit te zonderen en we dat in de AMvB die nog moet worden opgesteld regelen.

De Architectuurraad zal de Standaardisatieraad adviseren de standaarden van de wet Digitale Overheid op te nemen in de ROSA. OCW zal een begeleidende nota opstellen.

Dirk Linden geeft aan dat alleen het presenteren van de standaarden niet voldoende is om naleving en gebruik te realiseren. Hij suggereert om ook het toetsingskader in het Certificeringsschema hier mee uit te breiden, en wellicht is verdere ondersteuning nodig. Het initiatief hiervoor zal moeten liggen bij de verantwoordelijke ketenpartijen en scholen; Edustandaard kan hierin beperkt ondersteunen.

Advies en acties:

De Architectuurraad besluit om de rijksbrede standaarden voor toegankelijkheid en beveiliging op te nemen in de ROSA (backlog item).

Over de precieze invulling van het wettelijk verplichtende karakter zal de Standaardisatieraad een uitspraak moeten doen. Bram Gaakeer zal dit namens OCW agenderen in de eerstvolgende Standaardisatieraad.

Ondersteuning voor implementatie zal moeten voortkomen op initiatief en onder verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke partijen.

5. Verkenning verbetering van de governance van TLS

Dirk Linden, voorzitter van de werkgroep IBP, presenteert een overzicht van de standaarden met eigen uitspraken over beveiliging op niveau van transport en gegevens (OSO, D&T, Edukoppeling) - specifiek in dit geval TLS. Hij stelt, na overleg met de diverse betrokkenen, voor om het beheer van deze standaarden - te beginnen dus met TLS - te beleggen in een aparte werkgroep, concreet als subgroep van de werkgroep IBP vanwege het specifieke van het onderwerp. Voordeel is dat zo het beste overzicht kan worden verkregen van noodzaak en impact voor de diverse ketenprocessen, en dat de benodigde specifieke kennis erbij kan worden betrokken. Ook kan nu veel doelmatiger de link met de rijksbrede werkgroepen op dit gebied worden geborgd. Nadeel is dat uiteindelijk per ketenafpraak zelf de keuzes moeten worden gemaakt. Marc de Jonge vraagt of het logisch is voor 1 versie te kiezen, of dat de onveilige versies eruit worden gefilterd.

De Architectuurraad schaart zich unaniem achter het voorstel van Dirk. Dit past ook naadloos in de 'trend' naar modularisering (agendapunt 1) en verbetering governance (#2).

Advies en acties:

De Architectuurraad is unaniem van mening dat het centraliseren van de TLS-discussies binnen Edustandaard in een subwerkgroep onder de werkgroep IBP een goed idee is. Dit wordt geagendeerd bij de Standaardisatieraad die hierover een besluit moet nemen.

6. Terugkoppeling onderzoek toevoegen implementatiescenario's ECK-id aan de ROSA

edustandaard

De Architectuurraad bespreekt dit onderwerp aan de hand van de voorbereide ROSA-scan door Bart den Dulk (Bureau Edustandaard). Mark de Jong betwijfelt of de huidige uitgangspunten en implementaties van het ECK-id voldoen aan de wetgeving, zou er niet een nog striktere afbakening (compartimentalisering) van de reikwijdte moeten worden doorgevoerd? Marc Fleischeuers geeft aan dat er uiteindelijk 3 onderzoeken waaronder PIA's / juridische scans zijn uitgevoerd, dus het lijkt onwaarschijnlijk dat de huidige implementaties niet aan de wet voldoen.

Er ontstaat een discussie over de gehoopte en daadwerkelijke toegevoegde waarde. Duidelijk was dat er een vorm van id moest komen, maar de private partijen hoopten op meer voordelen dan de huidige implementaties lijken te kunnen bieden. Bijv. doorlopende leerlijnen van VSO naar VO, VMBO naar MBO, etc. Jacob Hop geeft aan dat het MBO implementatie oa. daarom heeft uitgesteld tot na de zomer.

De Architectuurraad vinden de architectuurpatronen van de implementatiescenario's heel waardevol om op te nemen in de ROSA, de vraag is wel: hoe kan dat het beste. Het lijkt hiervoor logisch om te leren van enerzijds het traject Modularisering UWLR-afspraken en anderzijds van het werk van de werkgroep IAA.

Bart Ratgers geeft aan dat hij voor het FACET-domein veel meer behoefte heeft aan ontwerp patronen. De Architectuurraad verzoekt hem om knelpunten en zorgen op papier te zetten en in te brengen bij Edu-K, waar het ECK-id in beheer is.

Advies en acties:

De Architectuurraad neemt de bevindingen van de ROSA-architectuurscan over. De in de scan benoemde acties aan de kant van ROSA worden toegevoegd aan de ROSA-backlog, waaronder: werk samen met het Modulariserings-project en met de werkgroep Toegang voor het verrijken van de ROSA met ontwerp kaders, ontwerp patronen, etc.

Actie Bart Ratgers: inventariseer knelpunten en zorgen en bespreek dez met de verantwoordelijke partij voor het ECK-id, nl. Edu-K.

7. Update ontwikkeling REST-profiel

Marc Fleischeuers geeft een update over de ontwikkeling van een REST-profiel onder aansturing van de werkgroep Edukoppeling. Inmiddels is het opgestelde REST-profiel op basis van de Globale architectuurschets REST-API zoals besproken in de Architectuurraad van januari 2019 besproken in de werkgroep Edukoppeling van februari, en van feedback voorzien. Het onderdeel signing is hierin uitgewerkt, voor nu het belangrijkste onderdeel.

Na herbespreking in de werkgroep Edukoppeling in mei volgt een openbare consultatie, en wellicht al het aanbieden van het REST-profiel aan de Standaardisatieraad van eind juni. Daarvoor is nog wel een ROSA-scan-light nodig.

Marc geeft aan dat het wenselijk lijkt om infrastructuur te realiseren – breder dan alleen onderwijs - voor publieke sleutels, en heeft hiervoor input geleverd aan de landelijke API-strategie (hoofdstuk 5 in dit geval).

Rimmer Hylkema geeft aan dat in het PO veel REST wordt gebruikt, maar nog niet volgens dit in ontwikkeling zijnde profiel. Kent dit profiel ook een toepassing voor lichtere beveiligingsgebieden? Het zou goed zijn om voor PO, VO en MBO in kaart te brengen voor welke huidige en toekomstige toepassingsgebieden deze zwaardere variant van REST geschikt kan zijn (implementatie patronen), zodat bijv. ook de Standaardisatieraad hier beter op kan sturen.

edustandaard

Advies en acties:

De Architectuurraad is erg te spreken over de vorderingen mbt. het nieuwe REST-profiel. Graag de volgende bijeenkomst in juni – als de planning dat toestaat – de bespreking van de ROSA-scan.

De werkgroep Edukoppeling wordt verzocht om in kaart te brengen voor welke huidige en toekomstige toepassingsgebieden deze zwaardere variant van REST geschikt kan zijn (backlog item).

8. WVTTK en sluiting

De [werkgroep WISH](#) heeft een nieuwe versie van de [afspraak MODS](#) (metadata object description scheme) ingediend: versie 1.1. Zie de bijlage voor de toelichting.

Advies van Bureau Edustandaard: De voorgestelde wijzigingen voldoet aan de behoefte om goede metadata op een moderne manier te standaardiseren in het HO – domein onderzoek. Voor het identificeren van auteurs van werken zijn een aantal standaarden, te vergelijken met identificaties van boeken (ISBN's). Voor boeken is er een wijziging doorgevoerd een aantal jaren geleden, omdat het aantal nummers opraakten. Voor de identificatienummers van auteurs hebben er nu ook een aantal veranderingen plaatsgevonden.

De creatie van een ORCID- of ISNI-nummer ligt buiten de MODS-afspraak. De MODS maakt het nu mogelijk om deze nummers op te nemen in de metadata van de werken, naast de al mogelijke DAI-nummers. Bij ORCID maakt de auteur zelf een nummer aan, bij ISNI worden de auteursnamen geharvest van publieke werken (boeken, onderzoeken, artikelen etc.) en voorzien van een ISNI.

Advies en acties:

De Architectuurraad neemt het advies van Bureau Edustandaard over en adviseert de Standaardisatieraad om akkoord te gaan met deze nieuwe versie.

Sluiting van de vergadering om 16:30 uur door de voorzitter.

Volgende bijeenkomst: donderdag 20 juni 2019, 13:30 – 16:30 uur (lunch vanaf 12:45 uur).

Overige vergaderdata 2019: 10 oktober (zie agenda-uitnodigingen hiervoor).